

TÀI LIỆU TOÁN LỚP 8
PHƯƠNG PHÁP NHÓM HẠNG TỬ VÀ TÁCH MỘT HẠNG TỬ
ĐỂ PHÂN TÍCH ĐA THỨC THÀNH NHÂN TỬ

Họ và tên: .....Ngày học: .....

A. Lý thuyết

Ví dụ: Phân tích đa thức sau thành nhân tử: $2xy + 3z + 6y + xz$

HD:

$$2xy + 3z + 6y + xz = (2xy + 6y) + (3z + xz) = 2y(x + 3) + z(x + 3) = (x + 3)(2y + z)$$

- Cách làm như ví dụ trên được gọi là *phân tích đa thức thành nhân tử bằng phương pháp nhóm hạng tử*.

Ví dụ: Phân tích đa thức sau thành nhân tử: $A = 4x^2 - 8x + 3$.

HD:

$$A = 4x^2 - 8x + 3 = 4x^2 - 2x - 6x + 3 = 2x(2x - 1) - 3(2x - 1) = (2x - 1)(2x - 3)$$

- Như vậy có thể tách 1 hạng tử rồi nhóm lại để phân tích đa thức thành nhân tử

Phân tích đa thức bậc hai một biến thành nhân tử

Để phân tích đa thức bậc hai $ax^2 + bx + c$ thành nhân tử, ta tách hạng tử bậc nhất bx thành $b_1x + b_2x$ sao cho $b_1 \cdot b_2 = ac$ sau đó đặt nhân tử chung theo từng nhóm.

- Đối với các đa thức có bậc ba trở lên thì tùy theo đặc điểm của các hệ số mà có cách tách riêng cho phù hợp.

B. Bài tập

Dạng 1: Phân tích đa thức thành nhân tử

Câu 1. Phân tích các đa thức sau thành nhân tử:

a) $x^2 - y^2 - 2x + 2y$

b) $2x + 2y - x^2 - xy$

c) $x^2 - 2x - 4y^2 - 4y$

d) $x^2y - x^3 - 9y + 9x$

Câu 2. Phân tích đa thức thành nhân tử

a) $x^2 - 25 + y^2 + 2xy$

b) $a^2 + 2ab + b^2 - ac - bc$

Câu 3. Phân tích đa thức thành nhân tử:

a) $2x^2 + 7x - 4$

b) $3x^2 + 10x - 8$

Câu 4. Phân tích các đa thức sau thành nhân tử

a) $x^3 + x^2y - x^2z - xyz$

b) $2x^3 + x^2 - 4x$

Câu 5. Phân tích các đa thức sau thành nhân tử:

a) $(3x-2)(4x-3)-(2-3x)(x-1)-(5x-4)(x+1)$

b) $x^2(y-z)+y^2(z-x)+z^2(x-y)$

Dạng 2: Tìm giá trị của ẩn trong phép tính

Câu 6. Tìm x , biết:

a) $x^2-11x-26=0$

b) $2x^2+7x-4=0$

c) $(x^2+1)(x-2)+2x=4$

Bài tập về nhà

Câu 1. Phân tích đa thức thành nhân tử

a) $x^2-16+(2x+7)(4-x)$

b) $x^3+x^2y-9x-9y$

Câu 2. Phân tích đa thức thành nhân tử

a) $x^4+6x^2y+9y^2-1$

b) x^3-3x^2+1-3x

Câu 3. Phân tích đa thức thành nhân tử

a) $4x^2-25+(2x+7)(5-2x)$

b) $x^3+x^2y-4x-4y$

c) $3(x+4)-x^2-4x$

d) x^3-3x^2+1-3x

e) $5x^2-5y^2-10x+10y$

f) $x^2-xy+x-y$

g) x^2+4x-y^2+4

h) x^3-x^2-x+1

i) $x^4+6x^2y+9y^2-1$

Câu 4. Chứng minh rằng với mọi số nguyên n biểu thức $A = \frac{n}{3} + \frac{n^2}{3} + \frac{n^3}{6} + \frac{n^2}{6}$ là số nguyên.

Câu 5. Tìm x, y nguyên thỏa mãn $xy-x-y=2$.

Thầy: Lê Ngọc Diên